



nőknek, amelyben felkérte a demokrata pártot a kormányban való részvételre. Davidovics a meghívást a következő levél híreirendben *harította* el:

Uram, a demokrata klub elhatározta, hogy nem fogadja el azt az ajánlatát, amelyet levelében nekünk tett. Mi úgy találjuk, hogy alkotmányos nézeteink nem egyformák, mert pártunk azon a nézeten van, hogy az alkotmány a parlamentarizmus, amelyet a kormánynak tisztelőben kell tartani, ellenkezik azzal a móddal, amellyel ön a kormányt a parlamenti többség ellen létre akarja hozni. *Ez a mód azt bizonyítja, hogy az ön pártja nem*

*áll alkotmányos és parlamentáris állásponton.* Klubunk semmiféle formában és semmiféle módon nem óhajt felelősséget vállalni azért a politikáért, amelynek az ön kormánya kifejezője lesz, sem pedig ennek a politikai fordulatnak további következményeiért. Ezen kívül klubunk ellenzi, hogy ebben a pillanatban választási kormány alakítsanak, miután a parlament munkaképes és fontos kérdések vannak a napirenden, amelyeknek sürgősségét valamennyi párt elismerte és amelyeket el kell intézni még a választások előtt. Fogadja uram kiváló tiszteletem nyilvánítását *Davidovics Ljuba.*

## Hogyan építjük fel az erdélyi zsidók városát

Irta dr. Weissburg Chaim

A munka kellős közepében vagyunk. A kis jegyzési ívek egyre szaporodnak és minden reményünk meg van, hogy az egyszerűen, de mégis oly szépen elképzelt „Lómaan Akkó” akciót a kitűzött terminusra, november 30-ára sikerrel fog befejezni. Csodálatos, hogy új, meglepő fogalmak milyen könnyen válnak megszokottakká. A „Cur Sálóm” szónak ma már olyan csengése van az erdélyi zsidóságban, mint egy régi, patinás multu városnévnek és nem hosszú idő múltán talán eszünkbe sem jut majd csodálkozni, hogy egy igazi, szép, nagy város fogja ezt a héber nevet viselni ott, ahol ma még semmi, egyáltalán semmi sincsen.

Robogó vonatok szivarfüstös fülkéiben, hitközségi tanácstermekben, cionista „dienst”-ekben, meghitt szalonokban úgy elnéztem őket, a mi leendő városunk leendő polgárait, amint a térképek fölül hajolva bizonyos elpalástolhatatlan belső izgalommal képzelik maguk elé, tárgyalják meg a lehetőségeket. Nem tudom elhinni, nem hiszem el, hogy egyszerű nyereszkedési vágy, spekuláció, a földérték biztosan kiszámítható emelkedése vezetné őket. Kínézek a hatalmas ablakokon a sárguló erdőkre, a prémelekbe bujt emberekre. A közeleg tél küldte előre hideg leheletét s én érzem, hogy ezek a rideg számítóknak látszó emberek az én testvéreim, az én öreg fajtámnak a fiai, kiknek lelkeben atavisztikusán fellobog a vágy az örök meleg után, a kis házikó után, melyet örökké virágzó és illatozó kert vesz körül s datolyapálma borítja be árnyékával, a régi napugaras otthon után, mely biztos, nyugodt és békés. Elnéztem őket, elnéztem városaik palotáit, gyárait, a gyönyörű uccákat, melyek városaikát átszelik, a tereket, a parkokat s úgy elgondolom: ha mind azokat a tapasztalatokat, ha mind azt a szépet és jót, mit hosszú bolyongásaink folyamán összegyűjtöttünk, mind a mi városunk hasznára, ádvére fogjuk felhasználni, abból valami egyszerű alkotásnak kell előállnia, amelyért érdemes dolgozni, fáradozni és áldozatot hozni.

### A legfontosabb feladat: a föld megszerzése

Nem emlékszem, hogy probléma ennyire foglalkoztatta volna még a mi zsidóinkat, mint ez a probléma. És nem is egy problémáról van szó, hanem a problémák egész sokaságáról. A kis házak, amik kézzel-kézre járnak, mintha betéve tanulódtak volna meg: szakavatott, hozzáférő kérdések egész tömege vetődik fel, mintha mindenki személyesen járt volna azon homokbukás, vadpalmás síkságon, ahol egyszer az lesz, amit mi Cur-Sálómnak akarunk elnevezni. Akik az akciót megindították és vezeték, számoltak ezekkel a problémákkal, igyekeztek is azok legnagyobb részét alapelvek lefektetésével már előre megoldani, de egy részük megoldásával nem siettek. Tisztára technikai kérdések ezek, melyek nagyon könnyen elintézhettek, amelyeket legjobb a résztvevőkre bízni: hiszen nekik van legtöbb joguk sorsuk fölött dönteni s aztán — az akció vezetői előtt legelső és legfontosabb kérdés volt s ma is az, a föld megszerzése. *Mindenekelőtt kezünkbe kell kerítenünk, birtokba kell vennünk a földet, mindenekelőtt érvényt kell szereznünk a kapott opcióknak, sikerrel kell befejeznünk a kitűzött határidőig, november 30-ig az akciót s akkor ráérünk az összes fűggő kérdések elintézésére.*

### Először a városterv készül el

Az egész terület, mint már annyiszor megírtuk, egységes síkság, melynek egyes részei között minőségileg különbség alig van. Ha az akció befejeződik s az első részletet a tulajdonosnak lefektették, meg kell történnie a telek-

könyvi bekebelezésnek, átírásnak. Ez a telek-könyvi bekebelezés egyelőre, miután a felparcellázás még nem történt meg, csakis az összes résztvevőkötől az ország törvényei szerint megalakított és bejegyzett részvénytársaság nevére eszközölhetik. Ennek a részvénytársaságnak mindenki annyi részvényét kapja meg, ahány parcellát jegyzett.

Ha mind az megtörtént, ha a többi három társasággal pontosan megállapodtunk a végzendő munkálatok minőségét és mennyiségét illetően, ha a nagy 15.000 dunamos komplexum határait — melyet ma még csak térképen ismerünk — méretekileg pontosan kimértük és kijelöltettük, várostervet kell készítenünk. Mindezekre addig, míg az akció befejezését nem nyert, nem gondolhattunk. Ha a városterv megvan, és csakis akkor, gondolhatunk a nagy komplexumnak az egyes részvevők közti felosztására, illetőleg parcellázására. Az egész terület három dunamos parcellára lesz felosztva, úgyhogy a résztvevők erre a célra összehívandó közgyűlésnek az előtűk fekvő város- és parcellázási terv, valamint a topográfiai felvételek alapján módjában lesz az egyes parcelláknak a felállított alapelvek alapján a jegyzők közötti kiosztása. Ezután a kiosztás után azonnal meg kell hogy történjen az egyes parcellák tulajdonjogának a részvénytársaság nevére az egyes tulajdonosok nevére való telekkönyvi átírása.

### Hogyan kerülnek kiosztásra a parcellák

A jelenleg legtöbb vitatott probléma az egyes parcellák mikénti kiosztása. A mezőgazdasági részen ez nem kérdés. Miután a föld minősége egyforma, az egyszerű sorsolás döntő. A város számára kijelölt területen mindenekelőtt szemünk előtt kell hogy lebegjen, hogy várost akarunk építeni. Ha a sorsra, vagy pedig mindenki korlátlan tetőzésére bízunk az egyes telkek kiválasztását, megtörténhetne, hogy a felépített házak között kilométernyi távolságokban hosszú éveken keresztül üres telkek tátongának, mert ezeknek a telkeknek a tulajdonosai nem sietnek az építkezéssel, vagy pedig esetleg földszintes fakonyhók ékeskednének a városterv által megállapított főbb helyeken. Így várost építeni nem lehet. Az egyetlen helyes módnak látszik a palesztinai városépítéseknek mindenütt használatos kombinációs módszer, mely a következőkből áll. A kéznél levő tervek alapján a jegyzők közgyűlése az egyes telkeknek a főbb helyektől való távolsága szerint osztályozza a parcellákat, illetőleg különféle zónákat állít fel. Mondjuk, példánál öt zóna állíthatik fel. Kimondja a közgyűlés, hogy az első zónában azok választhatnak parcellát, kik az első évben, a második zónában, akik a második évben építkeznek s így tovább. Ha valaki, aki nem az első évben akar építkezni, mégis az első zónában akar helyet biztosítani magának, ennek is meg van a lehetősége, de ebben az esetben a különböző zónák szerint bizonyos díjtétel állapíthatik meg, mely az alapára ráfizetendő s a város fejlesztésére fordítandó. Ugyanigy meg kell szabni, hogy a különböző helyeken csak milyen építkezések engedhetők meg. Általában megállapítható, hogy a város területének parallelogramma alakjánál fogva nem nagy értékű különbségek lehetnek s ha valaki telkére házat épít, emell annak a telkeknek az értékét, mely esetleg nem a centrumban fekszik s gazdája későbbre halasztotta a beépítését. Tel-Avivban ma a centrumtól 2-3 km-nyire is 2-300 fontha kerül egy dunam föld, melyet csak nemrégén potómáron lehetett volna összevásárolni.

Az előkészítő bizottság elhatározta, hogy hat dunamnál nagyobb városi telkek jegyzését csak akkor fogadja el, ha a hat dunamon fe-

lül résznek legalább kétszereséig mezőgazdasági föld is vétetik. Ebben az elhatározásban az vezette a bizottságot, hogy egyrészt megakarta akadályozni kellestől nagyobb területek egy kézben s egy tömegben való egyesítését, másrészt arányilag kevés föld is — 5000 dunam — jelöltetett ki városépítésre. Az akció folyamán arra a meggyőződésre jutottunk, hogy ezek a korlátozások nem megokadhatottak. Egyrészt fenti zónák felállítása megakadályozza, hogy a városban egy helyen nagy telektulajdonok keletkezzenek, másrészt nem látszik omlásértnék a város területét maximálni. Az élet is hamarosan megdöntene ilyen határozatokat.

Ami az építkezésekhez szükséges hitel kérdését illeti, erre nézve tárgyalásokat folytatni még nem tartottuk omlásértnék. Nem pedig azért, mert tapasztalataink szerint Palesztinában a hitelviszonyok szemmel láthatóan állandó javulást mutatnak. Jelenleg a bankok az építkezési költségek hatvan százalékát szokták adni meglehetősen könnyű feltételi smortációs kölcsön formájában. 2-3 év múlva, mikor az építkezések Cur Sálómban megkezdődnek, valószínűleg sokkal könnyebb feltételekkel lehet majd kölcsönhöz jutni, mint ma. Általában tájékoztatásul közölhetjük, hogy Tel-Avivban ma az épikezés négyzetméterenként átlag öt fontha kerül. Az alakítandó részvénytársaság szerveinek lesz a feladata, hogy egy ebben, mint minden más tekintetben tanácsos, felvilágosítással, esetleg a megbízások lebonyolításával legyen a tagok segítségére. Ugyanigy a részvénytársaság szerveinek kell elvégezniük a mezőgazdasági részesek megírás alapján maranos- és egyéb illetvények beállítását önköltségen olyanok számára, kik csupán azok elkészültével szándékoznak kitelepedni.

Ezek voltak a nagyjából a főbb és vitatottabb problémák. Amint látjuk, egyik sem olyan, melyet megoldani nem lehetne. Felmerült, különösen a bánáti városokban az óhaj, hogy az egy városból származók egymás mellett kapják telkeiket, úgy hogy külön városrészeket vagy utcákat legyenek. Ennek természetesen semmi akadálya nincsen, amennyiben az illető városból megfelelő számú jegyzés folyt be. A legnagyobb probléma kell hogy maradjon mindenki számára, ki az akcióban való részvételről gondoltkozik, a november 30-i terminus. *November 30-án az akciót — eddigi megállapodásaink értelmében — be kell fejeznünk.* Aki részt akar venni benne, eddig az ideig el kell hogy határozza magát. Ettől eltekintve még ötven év múlva is lesznek problémák, melyeket azonban meg fog oldani maga az élet: *a fejlődő város.*

Rador No. 2318

**Torpedo Hatóságok,**

erdélyi jegyzők és ügyvédek!

**ilyen gépet**

román, magyar és német betűkkel, leszállított áron kapják. — Vezérképviselet:

**Charles Brecher, București**  
Str. Poliției 2.

**A kötelező kereskedői gondosság**

a mai válságos és bizonytalan üzleti életben megköveteli, hogy minden régi vagy új kihitelezett tétel az adós vagyoni helyzetét feltűntető pontos és megbízható

**hitelinformációra legyen alapítva.**

Romániában a legmegbízhatóbb és legpontosabb információkat adja a

**Radio Információs Iroda, Cluj**  
Strada Regina Maria No 34.

Postafiók 127.

Kérjen próbainformációt!

**Kossuth Lajos Veres me**  
Reszt követel gyatekából. Me

(Budapest, n  
tőljótól) Szomb  
elsőbi palotában  
nyugalmozott gaz  
elméjű, revolver  
osztálytanácsos e

Pál Lajos ny  
fenn a minisztere  
ter osztálytanács  
Lajos Tódor tem  
rokona az elhuny  
tel. Az osztály  
Kossuthnak se m  
csak adósága. E  
kis birtokot akar  
vényét B-ray dr.  
bírókrendező Bir  
ezt meg is ígérte  
többször kereste

Szombaton d  
Pál Lajos Bara  
hogy úrv. d. akk  
hogy Kossu h. L.  
maradt, amitől ő  
aig beszelt, ige  
igyekezett meggy  
rántott és egy  
osztálytanácsosra,  
tudta, hogy mit  
magát merénylője  
folyosóra It. Pál  
többször rálőtt E  
többen elősíttek  
ték az öreg meré

A golyók a m  
csére se a Baryb  
A miniszterelnök  
jára szűtőn a má  
állás meghallgatás  
aki a lövöldözés  
dett és közömböse  
Misor Pál Laj  
paban f-ikiáltott:  
— Ejen a kö  
kormányzó is!

Pál Lajost az  
tők elő, ahonnan  
ahol delatán halg  
pítány. A merényl  
Lajosnak, hol P  
mondotta magát. E  
osost nem akarta  
— Éa Tall V  
Ha le akartam vo  
mint a verebet.

A merénylőt r  
állapította, hogy  
már át is vitték

Az osztálytaná  
azt mondta, hogy  
földszint 9-es lak  
ment a jelzett há  
tudjon meg a mer  
azonban nem lak  
sonló nevű ember  
napi éjszakát tény  
ideig a 7-es szám

Pál anyja ré  
Kossu h családdal,  
volt. Negyven évv  
suth Lajostól és e  
gette. Hasonlóan  
unokafivára, Kossu  
Pál Lajos 15  
miatt váltságos h  
ellen. Ekkor is me  
több évig volt elm  
merénylet után iso

Hölgyeim

"I

kalapüzlet,  
nand 8. szám.  
Alakítások és for

## Kossuth Lajos unokaöccse revolveres merényletet követett el

Reszt követett Kossuth Tódor nemlétező hagyatékából. Megállapították róla, hogy örült

(Budapest, november 10. Az Uj Kelet tudósítójától) Szombaton délelőtt a magyar miniszterelnöki palotában izgalmas esemény történt. Egy nyugalmazott gazdasági, a ki, ugyilátszik, nem épelméjű, revolveres merényletet követett el egy osztálytanácsos ellen.

Pál Lajos nyugalmazott gazdasági többször járt fenn a miniszterelnökségen Borsy Aladár miniszter osztálytanácsosnál, aki annak idején Kossuth Lajos Tódor temetését intézte. Pál előadta, hogy rokona az elhunytak és hagyatékából részt követel. Az osztálytanácsos megmagyarázta, hogy Kossuthnak se ömi vagyona sem maradt hátra, csak adóssága. Erre Pál azzal állt elő, hogy egy kis birtokot akarna szerezni és kérte, hogy kéréstét Borsy dr. pártfogolja az Országos Föld birtokrendező Biróság előtt. Borsy Aladár dr. ezt ezt meg is ígerte az öreg embernek, aki ezután többször kereste fel hivatalában az osztálytanácsost.

Szombaton délelőtt félgyakor ismét megjelent Pál Lajos Borsy dr. hivataláa. Kijelentette, hogy ügyvédekkel érkezett, akik felvilágosították, hogy Kossuth Lajos Tódor után nagy vagyon maradt, amitől őt el akarják utoi. Viselődése, aig beszélt, igen izgatott volt és Borsy hiába igyekezett megnyugtatni. Pál hirtelen revolvert rántott és egymásután háromszor rásütötte az osztálytanácsosra, aki első megdöbbenésben nem tudta, hogy mit csináljon. Majd hirtelen rávetette magát merénylőjére, akit lefogott és kitaszolt a folyosóra. Itt Pál kiszabadította magát és ismét többször rálőtt Borsy osztálytanácsosra. Közben többen előléptek a lövések zajára és lefegyverezték az öreg merénylőt.

A golyók a mennyezetre furdtak és szerencsére se a Borsyban, sem a szobában nem tettek kárt. A miniszterelnök ség előtt álló rendőr a lövés zajára szüneten a második emeletre sietett és a tényállás meghallgatása után elvezették a merénylőt, aki a lövöldözés után teljesen nyugodtan viselkedett és közömbösen nézte a nagy sürgés forgást.

Mikor Pál Lajost kivették a rendőrök, a kapuban felkiáltott:

— Éljen a köztársaság! Éljen Horthy Miklós kormányzó is!

Pál Lajost az I. kerületi kapitányságra állították elő, ahonnan délután a főkapitányságra vitték, ahol delatén hallgatta ki Radocay Jenő dr. kapitány. A merénylő igen zavarosan beszélt. Hol Pál Lajosnak, hol P. P. Lajosnak vagy Pap Sándornak mondotta magát. Kijelentette, hogy az osztálytanácsost nem akarta lelőni.

— Én Tall Vilmos vagyok! — mondotta. — Ha le akartam volna löni Borsyt, úgy lelővém, mint a verebét.

A merénylőt rendőrorvos vizsgálta meg és megállapította, hogy ön- és közveszélyes örült. Este már át is vitték a Lipótmezőre.

Az osztálytanácsos merénylője a rendőrségen azt mondta, hogy Garay utca 24. szám alatt, a földszint 9-es lakásában lakik. Munkatársunk elment a jelzett házba, hogy közelebbi adatokat tudjon meg a merénylőről. A megadott cím alatt azonban nem lakik és sohasem lakott még hasonló nevű ember sem. Pál Lajos azonban a tegnapi éjszakát tényleg ebben a házban töltötte. Ez ideig a 7-es szám alatt lakott.

Pál anyja révén valóban rokonságban volt a Kossuth családdal, Kossuth Lajos a nagybátyja volt. Negyven évvel ezelőtt levelet is kapott Kossuth Lajostól és ezt azóta nagy szeretettel őrizgette. Hasonlóan őrzött több levelet, amelyet unokaöccsére, Kossuth Lajos Tivadár irt hozzá.

Pál Lajos 15 évvel ezelőtt a Kossuth-hagyaték miatt valóságos hajszát indított a Kossuth-család ellen. Ekkor is megállapították róla, hogy örült és több évig volt elmegyógyintézetben, ahová most a merénylet után ismét visszakerült.

Hölgyeim! Mélyen leszállított árak mellett árusítja filz és bársony modelleket az

"IDEAL"

kalapüzlet, Cluj, Calea Regele Ferdinand 8. szám. Gólya-áruházal szemben

Atakítások és formálások 48 óra alatt készülnek.

## Látogatás Érmihályfalván a Schön árváknál

A kis szatócsuzletből kifogyott a porteka. Amit elfelejteni nem lehet. „Folytatni akarom ott, hol apám elhagyta“

(Érmihályfalva, november 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Schön Bernát arvai: így lett fogalomná a tragédiás sorsu érmihályfalvai öt árva, kiket Erdély és Borság zsidósága imponáló megnyilatkozással fogadott a megáéak. A borzalmas eset óta hónapokon át talán egyetlen olyan zsidó közösség nem volt, hol valaki ne gondolt volna erre az öt kislányra, kit tébolyult esendősürony tett árvává. Mennyi szeretet, mennyi igaz érzés fordult hosszú hónapokon át az érmihályfalvai kis szobácska felé, mely most már özv. Schön Bernátné és öt árvájának otthona.

Hogy élnek Schön Bernát árvái? Olyan kérdés ez, melyre nem a kíváncsi-kodó olvasó kéri a választ, de szinte minden jó ember, ki testvéréről, hozzátartozójáról akar hírt hallani. Az öt árva így hozzátartozója szinte az erdélyi zsidóságnak s talán különös és megható játéka a sorsnak: az öt árva közül az egyik, az alig kilenc éves, olyan csodálatos képességeket árul el, hogy erre a hozzánktartozóra még nagyon büszkék lehetünk.

### A falusi kis bolt üres pultja

Már szinte véget ér az alföldi város, már szinte künn vagyunk a falun, egy poros, egyszerű, alacsony házzal szegett utca során van a Schön Bernát kis szatócsuzlete. Itt már zsidó alig lakik, ez itt már a falu. A szomszédos házakban, szinte az egész utcában nincs egyetlen más zsidó sem. A magyar lakosság között már régen is becsülete s nagy tisztelte volt Schön Bernátnak, akiről ugy tudva még a nemzsidó lakosság is, hogy szegénységének csak tudása és becsületessége volt nagyobb; pedig roppant szegények voltak. A kis tüzet is csak szegényes volt. Mert Schön Bernátnak olyan elvei voltak, mik manapság bizony nem üzletek: árut hitelbe nem vásárolt, pénzt kölcsönbe nem vett.

Azon a szomorú napon, amikor a névtelen Schön Bernát zsidó marcir lett, hosszú utra kelve így bucsuzott:

— Vezessétek tovább, míg hazajövök, úgy az tüzet, mint eddig. Csak arra vigyázzatok, ne egyétek meg a más pénzt... .

Most azután szinte üres pultokkal áll a Schön Bernát tüzete, az árúk nagy része el fogyott, az asszony pótolni nem tudta. Mert megható volt: a szomorú eset óta még a messi utóak magyar lakossága is idejék vásárolni, egyszerű, szegény zsidó asszonyok pedig a város másik végéről is ideküldik el gyermekeiket pár lejés bevásárlásra.

### Egyetlen szobában

Egyetlen kis szobájuk van Schön Bernátéknak. Egyszerű szobácska, a berendezése nagyon szegényes. De mindegy tiszta és minden rendez. És mégis van valami, ami ezt a kis szobát melegséggel, meghittséggel tölti el: egy hatalmas szekrény, tele a nagy és szent föliánsokkal. Mert ez volt Schön Bernátnak, a néhai-nak élete, a könyv, a betű, a tudás. Halkan beszél a kislányok:

— Olyan szegények, hogy a legnagyobb téli hidegben meg egy szál fára se teltett. Schön Bernát ilyenkor maga mellé vette, a meleg dunyha alá két nagyobbik fiát, a Mószát és a Slomot — s így tanultak egész nap... .

Most a kis szobájuk beteg van. Schön Bernát édesanyja. S vendége is, a nővére, ki az asszúnynak segít s egy Csehslóvákiából jött rokon, kit a borzalmas eset híre most hozott látogatába.

### Vannak jó zsidók...

Az üzletben egy gyenge, megviselt asszony fogad. Parókás, egyszerű zsidó asszony, akinek arcán egy nehéz élet már mély és keserű barázdákat huzott. Meg se kell mondjuk, hogy kik vagyunk, s az asszony sápadt arcán valami megragogy s úgy siet elénk.

— Én tudom, hogy az urak azok, akik az én szerencsétlen árváimmal törődtek. Én tudtam, hogy nem fognak megelégedni a pénz jótéteményével, de eljönnek s segítségemre lesznek, hogy a fiaimból igazi zsidókat nevelhessek. Az Uj Keletnek köszönhetem meg, ha gyermekeim, ahogyan apjuk kívánta, igazi "ben tajre"-k lesznek.

Az asszony arca nagyon sápadt, nagyon törődött, nagyon megviselt. Bevezeti a láto-

gatókat az egyetlen szobába. Beszélgetés közben néhányszor a tragikus esetre kerül a sor. Az asszony azonban fájdalmas óvatossággal tér ki e téma elől, egyszer meg sirva is fakad. Többször megismétli, hogy bizony, ha a zsidó jó szív nem mutatkozott volna most meg, akkor el lennének veszve. És nem a nyomor fájt, hiszen abban bőven volt része, megszokta ezt, még férje életébe, — de az hogy fiait nem neveltetheti kellőképen. Míg Schön Bernát élt, ő tanította fiait s életének egye len egy célja volt: igazi zsidó tudást adni gyermekeinek.

Az asszony boldogan veszi tudomásul, hogy egy bizottság alakult az árvák ügyeinek további intézésére. Az Árvagondozó kiálldótt vezetői, így Nussebaum Samuel, a Szövetség elnöke és Scuaroz Miksa központi titkár úgy állapodtak meg az érmihályfalvai hitközséggel, hogy az két tagot delegál, akik a gyermekek szigoruan vallásos szellemében való neveléséről gondoskodnak.

### Akinek szemében még a borzalom ég

A Schön-árvák közül csak ketten vannak otthon. Egy alig hat hónapos csecsemő és egy kis leány. A két nagy fiú: a tizenegy éves Móse és a kilenc éves Slomo a chéderben vannak.

De nincs otthon a legnagyobb leány sem: a hét éves. Ez a szerencsétlen gyermek tanuja volt apja meggyilkoltatásának. És ez a borzalmas tanúság még egyre a szemében tükrözik. A kislány beteg lett a borzalmas jelenetnek, mely apját elrabolta tőle. Ha csak az apja nevét említik: sírásra fakad s gyakran remélve siet fel, majd minden látszólagos ok nélkül jajgatni, zokogni kezd. A nehéz éjszakák kegyetlenül visszatérő álmokkal gyöttrik: hajszolt kis árva lelkek nyugovása nincsen.

Most jólelkű rokonok vették pihenésre magukhoz. Talán az idegen környezetben elmosódik a véres emlék, talán megnyugvást, pihenést talál a gyenge leányka lelke, ki ily korán lett élő árvája a galut végzetének.

### A kilenc éves talmudtudós

A két legidősebb fiú chéderben volt s csak később láthattuk őket. Sápadt, égőszemű gettóvirág mind a kettő. Arcuk sápadt, de szemekben ott ég a tűz, a lélek tüze.

Különösen az ifjabbik, a Slomo kelti fel figyelmünket. Apjának kedvence volt, s már a szerencsétlenség előtt is híre volt a kis gyermek csodálatos szellemi képességének. Sugárzóan okos gyermekarc, valósággal átszellemült tekintet.

És halotthalványan sápadt... .

Még hajnali sötétség van, amikor ő már felkel, míg más népek gyermekei miad alusszanak, a kis Schön-árva veszi a lámpát: megy a chéderbe. Neki nincs játékszere, nincs boldog, mesétváró estéje. A könyv nagyobb mint ő. Vézna karja fel se tudja tartani a nagy föliáns... . Vértelen teste ágyba kényszeríti s ott olvas, tanul, tanul egyre.

A kis Slomoról csodákat beszélnek. Talmudikus tudását nagyok megcsundálják s híres talmud ohochemeknek már vitázó ellenfele.

S megtudtuk azt is: a kilenc éves gyermek máris hatalmas értekezéseket, vitairatokat, magyarázatokat ir talmudi témákról.

Schön Bernát nevét egy esendősürony borzalma tette a névtelenségből világon ismertté, a kis Schön Slomo ő maga fog magának nagy nevet, becsülést szerezni.

Mert más vágya nincsen: tanulni, egyre tanulni világi dolgoktól, világi ismeretektől távol: a Tórának hű fia lenni.

Megkérdezzük, hogy mi akar lenni. Furosa kérdés ez számára, s így felel meg rá:

— Folytatni akarom a tanulást, ahogy apám elkezdette velem. Tanulni akarok, hogy ezáltal teljesítem áldott emlékezetét, ránkmaradt vágyát, akarsát... .

És ez a gyermek ezt a szent, ezt a terhes örökséget így fogja teljesíteni.

### Egy kis anyagi ügy

Mi lesz a Schön Bernát árváival. Amint megirtuk, egy bizottság alakult s ez fogja az Uj Kelet útján összegyűlt összeget kezelni. A bizottságba a Schön család egy Roos nevű rokonát delegálta.

g meőgazda-  
elhatározásban  
egyrésről meg  
nagyobb terü-  
a való egyesü-  
föld is — 5000  
tásra. Az akció  
jutottunk, hogy  
datoltak. Egy-  
megakadályozza,  
nagy telektulaj-  
ól nem látszik  
maximálni. Az  
ilyen határo-

séges hitel kér-  
ásokat folytatni  
k. Nem pedig  
nt Palesztinán-  
hstában állandó  
ankok az épít-  
át szokták adni  
ortizációs köl-  
lva, mikor az  
ezdődnek, való-  
stelekkel lehet  
me. Általában  
ny Tel-Avivban  
enként átlag öt  
észvénnytársaság  
y egy ebben,  
tanácsos, fel-  
ok lebonyolít-  
re. Ugyanígy  
ell elvégezniök  
gírás alapján  
beállítását ön-  
cupán azok  
pedni.

őbb és vltá-  
s, egyik sem  
hetne. Felma-  
ban az óhaj,  
egymás mel-  
kötön város-  
nek természé-  
amennyibe az  
jegyzés folyt  
hogy marad-  
akcióiban való  
mber 30 i ter-  
ót — eddigi  
be kell fejez-  
ne, eddig az  
sát. Ettől el-  
lesznek prob-  
og oldani maga

atóságok,

erdévi

gyvédek!

gépét

el, leszállított

iselet:

ucurești

dosság

í válságos és

rtalan üzleti

régi vagy új

helyzetét fel-

cióra

ltva.

legpontosabb

da, Cluj

No 34.

ációt!



# HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és hánsági zsidóság napilapja

Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.  
Feloldás szerkesztő Dr. Marton Ernő  
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a ferrás megjelölésével engedjük meg.  
Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lei, negyedévre 240 lei, félévre 430 lei, egész évre 850 lei.

**Sztrájk előtt állnak a kolozsvári pékmunkások.** Néhány hónappal ezelőtt járt le a kolozsvári pékmunkások kollektív szerződése, amikor nyomban megindultak az új szerződés megkötésére irányuló tárgyalások, de végleges megegyezés még nem jött létre. A munkaadók és a munkások fizetésbelileg már megegyeztek, csupán a munkaidő megállapításánál merültek fel az ellentétek. A munkások azt követelik, hogy az éjjeli munkánál a munkaidő este hat óra óta tizenkét óráig tartson, a munkaadók pedig azt akarják, hogy az éjjeli munka ne legyen időhöz kötve, hanem amikor kezdődjön és amikor végződjön, ahogyan azt a vállalat érdekei megkívánják. A munkások és a munkaadók között a tárgyalás teljesen megszakadt és mindkét fél a városi előjárószághoz fordult, hogy az közvetítse a megegyezést. A városnál Moga tanácsos lett megbízva, hogy az ügyet bekesken elintézze. Moga tanácsos ma délelőttre felhívta mindkét felet a tárgyalások megkezdéséhez, de nem vezethette a tárgyalásokat, mert közben beteg lett és így az ügyet Utalea polgármester vette át, aki reméli, hogy személyes közbenjárására az ellentétek kegyelmi önének és a pékmunkások nem lesznek kénytelenek követelésükért sztrájkba lépni.

**Súlyos testisértesért egy-egy évi börtön.** Ma délelőtt a kolozsvári törvényszék Boháti tanácselölök elnökeléteél Pop Stefan és Chimpian Juon súlyos testisértesési perét tárgyalta. A vádlottak Pop Stefan és Chimpian Juon már régebben rossz viszonyban éltek Sarmanon Damitru gazdalkodóval. A veszekedések a haragosok között napirondend voltak, míg június 15 én az ellentétek özszeretálálkoztak és a szóváltásból verekedés lett, amelynek során Pop Stefan és Chimpian Juon uzszerterek Sarmanon Damitrut, hogy az ákapsa több helyen ütött. A törvényszék a ma megtartott tárgyaláson beigazoltnak látta a vádlottak bűnségét és ezért külön-külön egy-egy évi börtönbüntetéssel sújtotta őket. A vádlottak az ítélet ellen felbuzestést jelentettek be.

**A kolumbiai egyetem ellenőri a kvótán felül Amerikába jutott diákokat.** New Yorkból jelentik: a kolumbiai egyetem rektora, **Battier** nyilatkozatot tett közbe a lapokban, amelyben kijelenti, hogy sok külföldi egyetemi hallgató, akik kvótán felül jutottak be az országba azzal a jogcímmel, hogy itt tanulmányaikat folytatni fogják, ezt egyáltalában nem teszik meg, hanem más foglalkozást keresnek. Ezért a rektorátus új rendszert vezet be a visszaélések megállítására. Ez abban áll, hogy az idegenek neveit napról napra felolvassák az előadások után. Az a hallgató, aki nem jelenik meg pontosan az előadásokon, kénytelen lesz ennek következményeit levonni, ami abból áll, hogy kitiltják őt az Unió terüléről.

**Egy rabbi — Amerika követe.** Amerika nagy demoraciájára vall, hogy követi megválasztásában nem a protekció és nem az előkelő származás vezet, hanem a diplomáciai pályára való rétermetség. Amerika a multban is ebben a téhen tetben a legnagyobb szabadsághoz állá-pontjára helyezkedett és leginkább a jogtudományban, vagy egyéb tudományokban már amny is jónévet szerzett egyeneket bizott meg a külföldi képviselével. Nem teintette az illető származását és ilyen módon természetesen zsidók is kaptak mint követek és konzulok tekintélyes és befolyásos megbízást az Egyesült Államoktól. Ezek közé tartozik rabbi **Kornfield**, aki most jött vissza Teheránból, ahol három éven át szolgált mint Amerika követe az Unió érdekeit. Josef F. Kornfield a meghalt Harding egyik legjobb barátja volt, akinek megkötése nélkül az elnök soha nagyobb akció nem kezdett. Bölcs rabbi! — ezzel a megszólítást szokta Harding elnök hozzáintézni baráti leveleit. Kornfield, aki három évre kapott megbízást, továbbra is állomáshelyén maradhatna, azonban az Unióban lévő Tolida város zsidó hitközsége, amelynek szellemi vezetője volt, továbbra is magának követeli a rabbit, aki ismét visszavonulása hivatalát és a szószóbet.

**Neuberger Zsigmond meghalt.** Ma délen a halál ismét egy érdemes embert ragadott el Kolozsvár zsidó társadalmától: Neuberger Zsigmond, a Neuberger T. stvérek cég szeniorját. Neuberger Zsigmond követendő példája volt a zsidó családapának, a korra-k kereskedőnek és a közért áldozó polgárnak. 74 éves kort ért. A jótékonyaságról és páratlan jószívűségéről ismert nagyszony ferjét gyászolja az elhunytban. Neuberger Zsigmond temetése a hó 12 én, szerián délután három óra kor lesz a Calea Regele Ferdinand 46. szám alatti gyászháztól.

**Banditák garázdálkodása a délamerikai vonatokon.** E. P. zéből jelentik: Az elmúlt napokban a várostól néhány kilométerre a vasuti síneket ismeretlen tettesek elbarrikádozták. A vonatvezető azonban még idején megállított a vonatot, mire az erdő sűrűjéből hat bandita lépett elő, kezükben töltött revolver volt és arra kényszerítették az elsőosztály utasait, hogy emeljék fel kezüket és álljanak a vonat elé. Az utasok közül tizet azonnal agyonlőttek és péazuk öt kifesztek. A kiraboltak között volt Mr. B. P. Barker, egy bányatársaság igazgatója, aki tizenöt ezer dollárt vitt magával a munkabérek kifizetésére. A tettesek előretitására a közbiztonsági hatóságok katonaságot is igénybe vettek.

**Halálozás.** E hó másodikán temették el Nagyváradon óriási részvét-mell-tt **Grosz Adolf** volt köser v-nak-lőtulajdonost. Grosz Adolf, aki mindössze 52 éves volt, már egy év óta gyógyhatatlan betegségben szenvedett, hosszú betegségében munkaképtelenné tette és megakadályozta abban, hogy kilenc égu családjáról gondoskodjék. Cs-ládjá miatti agódása buskomorságba ejtette az egészségileg amny is megviselt embert és a súlyos gondok még sietteték halálát. Övegye és árván maradt nyolc gyermekét most folytatni fogják apjuk üzletét. A megboldogultban Grosz Dezső, a punk kiadói hivatali tisztviselője édesanyját gyászolja.

**A szovjet gyémántjai.** Berlinből jelentik: A „Ru“ című orosz ujság, amely itt jelenik meg, szenzációt kelő cikket közöl. A híradás szerint **Kreztinazky**, Oroszország német követe 330 font gyémántot akar forgalomba hozni. Ezt a nagymennyiségű drágakövet a szovjetkormány foglalta le részint a cári család, részint magánosok tulajdonából. A gyémántokat Párisban, Londonban és New Yorkban akarják értékesíteni, a befolyó összegek pedig részint a diókkantak javára fordítják, részint az orosz újjáépítés céljára. A drágaköveket eddig a Kremben őrizték. A népbiztosok legutóbbi tanácsa úgy határozott, hogy a gyémántokat eladják. A hír különösen a nemzetközi gyémántkereskedők között okozott nagy konsternációt, mert attól tartanak, hogyha ilyen nagymennyiségű gyémánt piacra kerül, feltétlenül le fogja nyomni az árakat, amelyek a gyöngye kereslet következtében már amny is lanyhulnak. A belgiumi és hollandi kamarás bejöttöt mondottak ki azon ügyelők ellen, akik a szovjet gyémántjainak értékesítésével foglalkoznak.

\* **Gumibelyegzőket** (héber nyelvűeket is) olcsón szerezhet be **Imperial** nál, Cluj, Minorita-utca. Tegyen próbarendelést.

Nagy

## harisnyavásár

melyen leszállított árakkal.

<b>K</b> ötött harisnya minden színben	lei	<b>25</b>
<b>F</b> lohr-harisnya minden színben	lei	<b>53</b>
<b>M</b> uszlin harisnya divat színben	lei	<b>69</b>
<b>C</b> érna-muszlin minden színben	lei	<b>98</b>
<b>S</b> elyemfátyol harisnyák minden színben	lei	<b>125</b>

# BLATT

FÖTÉR 13

Divatkoztyukban és költőitárakban óriási választék!  
A legjobb harisnyák csak BLATT-nál kaphatók!

**Botrányba fult a máramarosszigeti Jakobi merközes.** Máramarosszigetről jelentik: Máramarosszigeten a Jakobi napon az előre megállapított program szerint a Sámson—MSE meccs került lebonyolításra. A meccs azonban, amelynek első felideje két gólt eredményezett a Sámson javára, az MSE csapatának szégyenletesen kezeletésértő magatartása miatt botrányba fult, úgy hogy a második féldőt már nem játszottak végig a csapok.

**Ejegyzés.** **Meisner** Piroška urleányt eljegyezte **Pfiffermann** Samu. (Minden külön értesítés helyett.)

**Égő hajó.** Brooliban a napokban óriási izgalmat okozott a kikötőben levő „President Poik“ nevű gőzös égése. A hajó szelelyzete majdnem kizárólag kínaiakból állott, akik a kibőlt redőrségének és tüzelőségének szert-érelével megkezdtek az oltási munkálatokat. Erőtesztett munka után sikerült a tüzet lokalizálni, a kár azonban így is kerek hetvenezer dollár. **Ey J. Henson** Louis nevű munkás oltás közben a lángok közé esett és szenné égett.

**Kibédi Sándor,** az újonnan föltűnt fiatal poéta **Dadalmas Éte** címmel új versetözetet adott ki. A kötet ára 35 lej. Magyarországon is elvitalunkban is, vagy a sze zónél (Kibédi Sándor Cuj, S. r. Jon Creanga 2.)

**A lej esése a párisi tőzsdén.** Lapzárta után kápjuk a jelentést, hogy a lej a párisi tőzsdén 10 70-ről 10 40 esett. Ugyanakkor Zürichet 366-tal jegyezte a párisi tőzsdé.

**G r k j viss ater Oroszországba.** Moszkvai jelentések szerint **Mxim G r k j** aki önkéntes számtíztesbe ment, visszatér Oroszországba. A költő felváltva fog elni felvíg Moszkvában, télvég Pétervárott, ahol vezetői fogja annak a bizottságnak a munkáit, amely a szovjet megbízásából írja a világirodalomtörténetet osztálybarcos szempontokból. Az író egy interjúban kijelentette, hogy a számtíztes negyedik évében mégis hazakivázkzik, mert tudni a arja közvetlen szmlatból hogy m-nnyira haladt ha ájában a konzolidáció tekintve, hogy G r k j nem annyira a szovjet rendszer ellensége, mint azoké, akik a szovjet hatalommal visszaélnék, hazatérése ellen nem fognak kifogásokat emelni.

**Zinogógból katolikus templom.** A Észak-németországban levő **G n-ein** nevű községből a zsidóság néhány családja majdnem egészén kivándorolt. Az oszabrücki püspök, akinek körzetébe tartozik a város, kormányengedélyt kért arra, hogy megvesse a zsinagógát abból a célból, hogy katolikus templommá alakíthassák át. A kormány a vételhez hozzájárult és így nemsoára megkezdik a templom átalakítását.

**Héber konzervatórium Palesztinában.** Bécsből jelentik: **Artur Grosz,** zismertnévű zeneszerző akciót indított, hogy a Tel-Avivban sikerrel működő „Sulamit“ zeneiskola zeneoratóriumává bővíték ki. Az erről szóló felhívást most becsatolták ki Aláírások között a legjobb nevű zenészek és írók szerepelnek.

**Egy erdélyi vonosnégyes balázsfallal s kere.** Balázsfalláról jelentik: Nagyon szép és nívós zenévezetésben volt része folyó hó másodikán a balázsfalli közönségnek. **Muresan Gyula,** a lipcei konzervatórium tehetséges növendéke **Wilmann,** a karlsbadi Operaház volt karmestere, **Radu Juon,** a kolozsvári Román Operaház t gja és **C. C.** a kolozsvári zenekonzervatórium tehetséges növendéke magánívóju vonosnégyes rendezték. A balázsfalli közönség az előadásban szép számmal képviselte magát és a négy tehetséges művész szép sikereket aratott. A balázsfalli sikerek arra indították a négy művészt hogy szűn koncertjeiket Erdély több városában is meg fogják ismélteni.

**Fehér Arthur szavalóestélye.** A Radout szavalóestély megtele termében tartotta meg **Fehér Arthur,** a kiváló szavalóművész ezidei első előadástélyét. A régi szavalóiskola a kiváló reprezentársa, a Vígzenész volt neves színésze, ez alkalommal is magával ragadta közönséget. Hangjának ércs ereje kitűnően simul az előadott költemények belső tartalmához. Az erősen szociális tárgyú versbenne kitűnő propagátorra találtak, mert **Fehér Arthur** nagyon közel tud férközni a szívhez. Különbözően **Kies József** „Knyáz Potemkin“ je, valamint **Emil Isaac** „Harangok“ című versével aratott nagy sikert. Nagy sikere volt **Morris Rosenfeld** megrázó verseinek interpretálásával is. **Fehér Arthur** nagyszerű előadástélyét a Gutenberg és Egység dalárdák énekeszamai vezették be.

\* **Fordításokat és kérvényeket** a hatóságokhoz román nyelven olcsón vállal **Imperial-iroda,** Minorita-utca.

**ARD**  
**NO**  
**TATLAN**

Hirneves fogászok bátran ajánlják,  
Mert hisz FARMODONT fogke-  
nek nem találják mását.

15 év óta fennálló nagyobb városban, főtéren levő  
**Ékszer és aranyműves-  
üzlet** elköltözés miatt eladó.  
Megkeresések „Ékszer” jelige alatt a kiadóba  
intézendők

**Zsák-ponyva**  
Vétel: Eladás:  
Kölcsonintézet, javítóműhely  
**Albala Izsó Timişosra**  
II. Pinta Traian 2. szám. Sürgönycím: Albala Timişosra-Fabrics  
Interurbus telefon 60

**S. Eisenstädter**

szücs és szörmeárúház

Mode de Paris

Telefon- Táviratcím:  
szám: 768. **CLUJ** MODEPELZ.

PIAȚA UNIRII No. 12.

Szücs és szörmeárúház  
szücs és szörmeárúház  
figyelmébe

**Angro osztály:**

Calea Victoriei 2. Telef. 724.

Fiók:

Timisoara, Szentgyörgy-tér 1. szám  
Telefon: 23-01.

Alba-Iulia, Calea Regele Ferdinand 4.

„Rador” No 1329

Mielőtt szükségletét beszerezte,  
tekintse meg kirakatainkat.  
Az összes raktáron levő cikkek  
rendkívül leszállított árkban árusítottak.

**La Corso nődivatárúház**  
Cluj, P. Unirii 17.

**Óriási választék:**  
Női és férfi kabát- és ruhaszövetekben.  
Velourok, coosmenek, ratinék és posz-  
tókban. Selymek, broccátok és kabát-  
bélésekben. Ruha- és kalapársonyok  
gyári árkban. Stb. stb.  
**Nagy maradékvásár**

**KÖZGAZDASÁG**

**Megalakult a közép- és kismalmosok szindikátusa**

Az új szindikátus a közlemezés szolgálatába akar állani. A városok lisztellátása

(Cluj-Kolozsvár, nov. 10. Az Uj Kelet tudósítójától) Vasárnap délelőtt tartotta meg a kolozsvári iparszamarában a közép- és kismalmosok szindikátusa. Az eddig megalakult 8 körzet 2-2 delegáltjával képviseltette magát, akik az eddig csatlakozott 193 tag nevében a központi megalakítást mellett döntöttek.

A gyűlést Vasile Osvada nyitotta meg vázolta a malomipar súlyos helyzetét. Az erdélyi és bánáti nagy-malomipari teljesítményessége mindössze 216 vagon ezzel szemben áll 3000 kismalom 1800 vagon napi teljes teljesítményre. Tekintve, hogy eddig a kismalmos szervezetlenek voltak, nem tudták az ország közgazdaságában súlyosnak megélt szerepet vállalni és Rouávia ténylegesen legelső iparának a gazdasági politikájában helyet biztosítani. A szervezetlenségnek volt a közvetlen következménye az is, hogy a közép- és kismalomipar nem találta meg a kontaktust a mezőgazdasági termelőkkel és a közvetítő kereskedelem spekulatív tendenciái voltak leginkább a súlyos kenyérkérdés bűjsi. A malomipar a nyilvánosság előtt sohasem szerepelt szimpatikusan, mert éppen a szervezetlenség miatt a termelők és malomiparosok közé befurakodott elemeket azonosították a malmosokkal. Előrendű kötelessége tehát az új szindikátusnak, hogy ezt a közhiedelmet megváltoztassa olyképpen, hogy a nyilvánosság előtt tetteivel bizonyítsa be, hogy a közlemezés kérdése megoldásának a lakosság és az állam segítségére fog sietni.

A szindikátus feladatát tehát elsősorban a közlemezés kérdése fogja képezni. A nagy-malomok erős propagandája nem engedte érvényre jutni a kismalomipart az ország lisztellátásának biztosításánál, tehát a szindikátusnak kell előhozni, hogy az illetékes körök figyelmét felhívja arra a gyűlölettel telt erőre, amit a közép- és kismalomipar képvisel Osvada konkrét javaslatot tett a városok ellátására vonatkozólag, ugyisint a közintézmények, a katonaság, a CFR., Bukarest, stb. ellátására is. Amennyiben egy közös beszerzési szervezetet létesítené és a buzát közösen vásárolná a szindikátus a termelők szövetezeteitől, úgy biztosra vehető,

hogy egyrészt malomiparunk teljesítő képessége a maximumig ki lesz használva, másrészt a közvetítők kizárással olcsóbb buzához juthatnánk, ami a lisztárak csökkenését vonná maga után. Tehát a kormány előtt is a nyilvánosság előtt is a szindikátus a legnagyobb bizalmat élvezné.

A szervezet az ipari szökevények kibocsátásánál me fel-ló szerephez juthatna és az általános pánzkrisis közepette a közép- és kismalomipar is megfelelő társához jutna. Szükséges az őrleli városok lakosságának egyszesítése és erre vonatkozólag konkrét javaslatot terjeszt elő, melyet a közgyűlés egyhangulag elfogadott és kimondotta, hogy Erdély és Bánát területére viszárvonásig az őrleli városok lakosságának 10 százaléka és 2 százaléka porlas. A be nem tartás esetén alkalmazandó rendszabályok tervezetét a közgyűlés szintén egyhangulag fogadta el. A szervezkedésre vonatkozólag olyan határozat jött létre, mely szerint január 1-ig a szindikátus taglétszámát lealább 700-ra kell fokozni és ezért szükséges, hogy a szervezkedés a járásokra is kiterjedjen és minden egyes malmost a körzeti elnökök, vagy megbízottak személyesen keressenek fel. Tekintve, hogy a szervezet ereje lehetővé teszi a legnagyobb erők nyelvére elérését is, biztosra vehető, hogy a szindikátus Románia gazdasági életében a közel jövőben nagy szerepet fog játszani.

Az előterjesztett költségvetését a gyűlés egyhangulag megszavazta és megválasztották a körzetek tisztkarát, a központi vezetőséget és az igazgatóságot, valamint a felügyelőbizottságot. Az első igazgatóság tagjai a következők: Elnök: Vasile C. Osvada, alelnökök: A. Brebenar, Oravita-Montana és dr. Cosma Gábor Belényes. Igazgatósági tagok: Román Mielós és Holli-ger Péter Temesvár, dr. Janca Ádám Curtici, Welsz Márton Nagyszalonta és Kolling Arpád Ernehalfalva, Leibinger Márton Szatmár. Szécsi Andor Dés, Farkas Gyula Kolozsvár, Gál Nándor Déva, Munthiu R-ecu dr. Schnell Ervin Brassó és Schuster Alfréd Mogyes.

A szindikátus testületileg belépett az UGIR-ba és a működését azonnal megkezdi.

**A mai valutapiac**

A mai napon a szokásos hétfői lanyhaság dacára egyes devizákban tovább javultak az árfolyamok. További szilárduló tendencia mellett a következő árfolyamokon történtek változások: Osztrák korona 389-392, magyar korona 415-420, cseh korona 539-542, francia frank 965-970, svájci frank 35 00-35 20, dollár 181 00-182 50, angol font 835-840, olasz lira 795-800.

**Valutapiac november 10-én:**

**Bukarest. Devizák:** Páris 942, Berlin —, London 824, Newyork 180 00, Róma 785, Zürich 34 80, Bécs 25 50, Prága 538, Budapest —.

**Bukarest. Valuták:** Napoleon 720, —, márka 42 00, leva 130, török lira 95, font sterling 810, francia frank 965, svájci frank 34 50, olasz lira 795, drachma 310, dinár 250, —, dollár 179 50, lengyel márka 38 00, osztrák korona 26 00, magyar korona 23 00, cseh korona 535.

**Zürich. Nyitás — Zárás:** Berlin 123 00—123 1/2, Amsterdam 207 1/2—207 1/2, Newyork 518 1/2—519 00, London 2386 50—2383 00, Páris 2718 70—2727 50, Milano 2230—2230 00, Prága 1550 00—1545 00, Budapest 89—89 25, Belgrád 747 50—750 00, Bukarest 290 00—292 00, Varsó 100—100 00, Bécs 73 25—73 00.

¶ Egy nagy jogoszlávali bank fizetési-kép-telenségét jelentett. Ujvidékről jelentik: Az ujvidéki Vojvodina Bank r. t. igazgatósága legutóbbi ülésén elhatározta, hogy kéri fogja a bank ellen a kényszerjegyzési eljárás megindítását. A bank igazgatósága szerint ezt a lépést az teszi elkerülhetetlenné, hogy a bank követelései és vagyona túlságosan immobilizálva vannak s így noha a bank aktív, egyelőre nem képes kötelezettségeinek eleget tenni. Pénzügyi körökben nagy szenzációt keltett a bank bukása, de remélik, hogy nagyobb meg-

részvételt nem von maga után a Vojvodina Bank bukása.

¶ A bukaresti iparkamara nem szolidáris a többi kamarákkal. Bukarestből jelentik: A bukaresti kamara a kamarai autonómia kérdésében egész titokban külön javaslatot dolgozott ki, mely a nagyvárosi kamarai kongresszus ismeretes álláspontjával teljesen ellentétes. A bukaresti kamara javaslata módot nyújt arra, hogy a kapcsolatos részeken működő kamarák mellé kormánybiztosok delegáltaknak, akiknek a kamarák nacionalizálására volna a feladatuk. Ez a hír természetesen az összes többi kamarák körében a legnagyobb megdöbbenést váltotta ki. A ma Bukarestben megtartandó értekezleten az összes kamarák elő fogják terjesztetni a kérdésben álláspontjukat, mely tekintettel arra, hogy egységes, energikus és szakzszerű lesz, remélhető, hogy az illetékes körök jobbatársa fogja birni.

**Legjobb harisnya**

kapható **Sándor Testvéreknél** CLUJ, Calea Regele Ferdinand [v. Wesselényi-u.] 13. Nagy választékban ékezetek jumper selymek, hárászok, smirna és perzsa fonalak. **Legjobb bevásárlási forrás.** Siroeco 84



Mozdony- és géprészeket

külföldről beszeres  
garancia mellett

Grossmann Jenő

Baross-u. 10. / Sürgönyeim: műszaki iroda  
Grossmann, Telefonszám 28. NAGYVÁRAD

Szára  
s ha tört  
között el  
nagyon  
közéket  
Jakobi I  
leszögezz  
nek tartj  
vezetőin  
tragikus  
értés ép  
vartunk  
A J  
véve, az  
delkezés  
Ha nem  
előrehala  
méltek,  
a mérköz  
ebben a  
tor ösz  
egy-két  
Tatár pr  
sen tájék  
kell szor  
súlyos hi  
A fut  
meglepet  
gibbor, f  
szenvet  
nizsi, me  
mint má  
azok új  
CFR-rel  
met ara  
Victoria  
sorsa sz  
fordulób  
kell ösz  
osztályb  
Bésl  
Koloz  
2:0 (1:  
vereségét  
bájkuk v  
Az egyes  
tek haza  
szetes k  
tudták b  
KAC  
Ödön. H  
csak vég  
vozott a  
zen győz  
ezután a  
viselked  
sükkel a  
boldogul  
lennel  
gibbor  
oidba ke  
rom ját  
tetésben  
elsősorba  
ezzel ele  
a Haggi  
Váro  
(0:0). E  
nehezen  
Victo  
Nagy  
Nagyvár  
melyben  
állott ki  
totta ke,  
gén és o  
Szat  
Petri  
Bras  
(3:0). E  
Buk  
CAB  
Studszt  
A k  
shol szin  
nek ke

## SPORT

## Mérkőzések Jakobi Dudi emlékéért

A temesvári és aradi kerületek kegyeletisértése. Külföldi sporteredmények

Száraz, hideg őszi volt a tegnapi délután a ha történetesen nem a tragikus körülmények között elhunyt Dudiért folyó mérkőzések, nagyon kevés ember nézte volna végig a mérkőzéseket. A közönség méltóság teljesen adózott Jakobi Dudi emlékének s mikor ezt örömmel leszőgezzük, annál sajnálatosabb és elítélendőbbnek tartjuk egyes sportkerületek, illetve azok vezetőinek kegyeletisértő ténykedéseit. A legtragikusabb a dologban az, hogy a kegyeletisértés éppen ott történt, ahol a legtöbbet vártuk: a temesvári kerületben.

A Jakobi nap erkölcsi részét tekintve véve, azokon a helyeken, ahol a központ rendelkezéseit respektálták, az eredmény fényes. Ha nem is voltak telt tribünök, hiszen ezt az előrehaladott időre való tekintettel nem is reméltük, szép számú publikum volt szemtanúja a mérkőzéseknek. Az anyagokat illetően még ebben a pillanatban nem áll módunkban pontos összegekről beszámolni, reméljük azonban egy-két napon belül beérkeznek a jelentések Tatár professzorhoz és akkor erről is részletesen tájékoztatjuk a publikumot. Már most meg kell azonban állapítani, hogy a rendezés körül súlyos hibák történtek. Erről majd később.

A futballeredmények majdnem mindenütt meglepetésekkel szolgáltak. Kolozsvárt a Haggibbor, fennállása óta, a legsúlyosabb vereséget szenvedte a KAC csapatától. A temesvári Kinizsi, melynek az összes lejátszott mérkőzéseit, mint már jelentettük volt, megsemmisítették és azok újra játszását rendelték el, a Sparta a CFR-rel szemben hatalmas gólarányú győzelmet aratott. Hasonló gólaránnyal győzött a Victoria a KMTE ellen s e vereséggel a KMTE sorsa szinte megpecsételtnek látszik. Az őszi fordulóban az utolsó helyen végez és erősen kell összeszednie magát, hogy jövőre is az első osztályban játszasson.

Részletes eredmények a következők:

**Kolozsvár. CFR pálya. Academia—CFR 2:0 (1:0).** A CFR a husosoknak köszönheti vereségét. Ugyanis a husosoknak szombat este báljuk volt, amelyen az egész CFR részt vett. Az egyes játékosok reggel kilenc órákor mentek haza a bálból illuminált állapotban, természetesen tehát, hogy délután a mérkőzésen nem tudták kemolyan teljesíteni feladatukat.

**KAC—Haggibbor 4:0 (2:0).** Bíró Adorján Ödön. Ha valaki az első félidő 30 percéig nézte csak végig a mérkőzést, s ezzel a reménytel távozott a pályáról, hogy a Haggibbor fölényesen győzni fog a KAC ellen. Sajnos azonban, ezután a Haggibbor egyes játékosai indolensen viselkedtek, azok pedig, akik minden törekvéssel a győzelmet akarták hierőszakolni, nem boldogultak a Szatmárral az élen lelkes védelemmel rendelkező KAC-cal szemben. A Haggibbor fegyelmi bizottságának feltétlenül akcióba kell lépnie és azokat a játékosokat, akik nem játszanak megfelelő komolysággal, illő büntetésben kell részesíteni. Az indolenszek közül első sorban Braunt kell kiemelni. Azt hisszük, ezzel eleget mondottunk s a továbbiakat bízzuk a Haggibbor vezetőségére.

**Városi pálya. Univerzitatea—KKASE 1:0 (0:0).** Bíró Nagy Lejos. Az Univerzitatea nehézen győz Bonciokat góltal.

**Victoria—KMTE 9:0 (2:0).**

**Nagyvárad. Törökvs—Bihoral 2:1 (1:0).** Nagyváradon is akadt egy csapat, a NAC személyében, amely nem tagadta meg önmagát. Nem állott ki a Törökvs ellen, azt az ígértét sem váltotta ki, hogy Nagyszalonára megy saját költségén és ott fog játszani.

**Szatmár. SASE—Törökvs 1:1 (0:0).**

**Petrozsény. KAMP—CFR Semeria 7:0 (3:0).**

**Brassó. Brasovia—brassói kombinált 6:1 (3:0).** Barátságos mérkőzés.

**Bukarest. Tricolor—Triumpf 1:0, Calesa—CAB 3:1, Venus—Makkabi 1:1 Sportul Studentescu—Vartei 0:0.**

A kegyeletisértők közé sorozható még Arad is, ahol szintén megtagadták a központ rendelkezéseinek keresztárvitelét és a bajnoki mérkőzéseket

folytatták a következő eredményekkel: AMTE—AAC 1:0 (0:0). Gloria—CFR—ATE 4:0 (2:0).

**Temesvár. Kinizsi—Sparta—CFR 9:0 (3:0), TAC—Rapid 2:0 (1:0), TMTE—Kadima 1:1 (1:0).**

**Csernovitz. JAHN—Hakoah 2:0 (1:0), barátságos mérkőzés a Jakobi Dudi-alapra.**

**Bécs. Ausztria—Svédország válogatott 1:1.** A Bécsben megtartott osztrák—svéd mérkőzés eldöntetlenül végződött.

**Prága. Sparta—Vinohradi 10:1. DFC—Parubice 6:0.**

**Kassa. Slavia—KAC 3:0. CSSK—Husos 2:1.**

**Budapest. Vienna—MTK 2:1 (1:0).** A Hungária uti pályán megtartott nemzetközi mérkőzésen a bécsi csapat váratlanul győzelmet aratott a magyar bajnokcsapat felett.

## I. o. bajnoki eredmények

**Zugló—UTE 2:0 (1:0).** Kezdetben erős játék az UTE fölényével, de a Zugló hamar átvette a támadás szerepét. A 38 percben Fogl II. öngólt

## A súlyos pénzkrízis miatt

hogy a m. t. vásárló közönségnek alkalma legyen téli szükségleteit olcsón beszerezni, elhatároztuk, hogy az összes rak táron levő

férfi- és női-szövetek, plüschök, bársonyok, bélésárúk, vászon és mosóárúk megirt, olcsó és szigorúan szabott áraiból

folyó hó 31-ikéig

10%

engedményt adunk.

Hellor, Welsz &amp; Molnár

divatáruháza

Cluj, Cal. Reg. Ferd. 6.

Izrael &amp; Co.

szűcs és szőrmedivataruháza Cluj, Calea Victoriei No 2.

Tekintse meg szőrmedivat ujdonságainkat!

Bundák, boák, nappa bőrkabátok és gyermekbundákból nagy választék.

vét. A második félidőben a Zugló veszélyes lefutásai után a 15. percben Safosik a második gólt rugja.

**Vasas—NSC 2:1 (1:0).** Vasas fölény mellett a 26. percben Takács rugja a vezető gólt, az NSC a második félidő 17. percében Naul révén egyenlít, de nem tudja megakadályozni Takácsnak a 33. percben rugott győztes gólját.

**FTC—BEAC 5:0 (0:0)** Az első félidőben a BEAC egyetlen ellenfal, de a második félidőben az FTC döntő fölénybe kerül.

**KAC—Törökvs 3:1 (2:0).** A Törökvs a teljesen letört csapat benyomását keltette. A félidő két gólját Ölvédi rugta, a második félidőben Füst a harmadikat szerezte meg, míg a Törökvs a 35. percben tizenegyesből szépít az eredményen.

**III. ker. TVE—VAC 0:0.** Durva játék, amely a rendőrség a közönség magatartása miatt többször félbeszakított. A második félidőben a bíró három játékosát kiállított.

A budapesti elsőosztályú bajnokság állása: 1. MTK 11, 2. Vasas 11, 3. VAC 11, 4. KAC 9, 5. III. ker. TVE 8, 6. FTC 8, 7. NSC 8, 8. Törökvs 7, 9. Zugló 5, 10. BTC 3, 11. UTE 3, 12. BEAC 3 pont.

**II. osztályú bajnoki eredmények: EMTK—KTE 3:0, ETC—UMTE 3:1. Keszterészek—Főv. TK 1:0, 33FC—KAOE 5:1, M+C—MAK 2:0. Husos—UTSE 2:2, TTC—Postás 3:0.**

## SZÍNHÁZ—MŰVÉSZET

MAOTAN SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Kedd: Tosca [Grosavescu vendégjátékával. Lévy Ilonka főlépésével. Emelt helyárakkal. Premiére bérlet 15 szám, sorozat 123]

Szerda: Bohémét [Grosavescu és Marcus Ritta vendégjátékával. Baranyay Jolán főlépésével. Emelt helyárakkal. Napi bérlet 30 szám B, sorozat 123.]

## MOZGÓK MŰSORA

**SELECT-mozgó.** Kedd, november 11. Premier. A NIBELUNGOK. A világhírű német hősköltemény filmen. Filmre írta Thea Harbou, rendezte Fritz Lang. Főszerepben Hanna Ralph és Paul Richter.

**Urania mozgó.** Kedd, november 11. Premier. *Harc a tenger fenekén.* Szenzációs amerikai kalandor film, 7 felvonásban.

**Apolló Mozgó.** Kedd, november 11. Premier. *A szürke egerek.* I. rész, 8 felvonás. Szenzációs amerikai bűnügyi dráma az apcsok életéből. Főszerepben Emilio Ghioni *Za la Mort.*

A Neuberger Testvérek fatermelő cég tisztviselői kara mély fájdalommal jelenti

Neuberger Zsigmond ur

a cég senior főnökének elhunytát.

Hálát mély fájdalommal gyászoljuk és emlékét kegyelettel őrizzük.

[Minden külön értesítés helyett]

Valódi perzsaszőnyegek nagy választékban jutányosan kaphatók \* Sternberg, Tel. 13-45. Oradea-Mare, Piața Unirei 2

**APRÓHIRDETÉSEK**

Egyszeri közlésnél egy szöveg, vastag betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej, al ástkeresőknek 30% kedvezmény

**I. Hölgyeim!** Harminc-hét éves, keresztény, nélen körjegyző vagyok, be-rendezett négyzobás lakásom, kisbi kocóm, ingó-ságaim egymilliárdot képviselnek. Jövedelmem gondtalan, nyugodt meg-élhetést biztosít. Feleségül vennék hozzáillő hól-gyvet, aki szereti a vidéki életet. Teljes című választ „Nem hozományvadász” jelíggel a kiadóhivatalba kérem.

**II. Egyetlen** kicsiny le-ánykámnak szerető, gon-dos anyát, magamnak hü-séges hitvestársat keresek. Gyönyörű vidéken, saját házamban lakom. Szállé-kám, vendéglóm van, ké-nyelmes, gondnélküli jö-vőt biztosított élettársam-nak. Hozomány mellékes. Kézrel szemben csakis gyer-mekszertető hólgyvet ven-nék feleségül. Harminc-egy éves, keresztény, szo-lid, minden káros szenved-őlytől mentes. Ötven-ember vagyok. Névvél el-látott levelet „Gyermek-em anyja” jelíggel ki-adóhivatal továbbítja.

**III. Harmincéves** ke-resztény malomtulajdo-nos vagyok, ingatlanaim, felszerelésem értéke kö-rülbelül 20-25 millió lej-nek felel meg. Családi élethez hozzászokt m még szüleimnél, a legényéletet nem kedvelem, **mielőbb nősülnék.** Feleségül ven-nék jócsalóbbi fiatal hól-gyvet. Hozomány nem ér-dekel, ha van, nevén mar-radhat. Minde esetre szem-é nyi, anyagi adatok rész-letes leírása mellett kérek választ „Karácsonyi el-jegyzés” jelíggel kiadó-hivatalba. [Névtelen leve-lek papirkosárba.]

**IV. Arvaleány** vagyok, keresztény, házas, gyer-mekszertető, szerénygő-nyű. Hozományom negy-venöthold prima buzaföld ház, készpénz, jólelkűletű, tisztességesen érző, feltét-lenül keresztény férfihez feleségül mennék. Teljes-című választ „Szívjóság” jelíggel kiadó továbbít.

**V. Huszonkétéves,** kifo-gástalan, egészséges, mű-velt, zeneértő, házas ke-resztény leányomat férj-készadnám dis tigrvált uri emberhez. Földbirtokosok vagyunk, ezeholdias telje-sen beinst uált földbi to-kunk van. Leányom hozo-mánya egyelőre 2 és fél-millió lej és kelengye, bu-tor. Korrekt urak leveleit kérem „Buzakalász 22” je-líggel kiadóhivatalba [Anonym mellőzve]

Keresek azonnali átvé-telre, lehetőleg belváros-ban jóforgalmu élelmiszer-üzletet lakással. Ajánlato-kat „Lelépést fizetek” jel-igére a kiadóhivatalba ké-rünk. 8106

Veszek könyveket. Ma-gyar és németnyelvű klasszikusokat, közgaza-sági és társadalom-tudo-mányi gyűjteményes mű-veket használt vagy új ál-lapotban veszek. Részletes ajánlatokat ármegjelölés-sel „Könyvbarát” címre a kiadóba kérek.

Gyermektelen házaspár szobát konyhát keres, eset-leg butorral. Cim a ki-adóban.

Keresünk december 1-re való belépésre egy nőlen izr. vallásu fűszer keres-kező segédet román és magyar nyelvismerettel. Ajánlatok kor, eddigi mű-ködéséről és fizetési igé-nyek megjelölésével kér-Deutsch es Geist-cég, Lu-dosul de Mures (Maros-ludas) 8116

Könyvelő, német nyelvtudással, több évi irodai gyakorlattal azon-nali belépésre állást ke-res. Megkereséseket „Kö-nyvelő” jelíggel a kiadóba kér.

Németül tudó gyors-és gépirónő felvétetik. Ro-mánul tudók előnyben. Lloyd Express, Str. Me-morandului 24.

Könyvelésben jártas nő német nyelvtudással, sok évi irodai gyakorlattal, azonnali belépésre állást keres. Leveleket „Köny-velő” jelíggel a kiadóba kér.

A „Cluj-i Zsidó Menza Akadémica és Dióköthön” étkezési helynek megie-lelő termel keres a szük-séges mellékhelyiségekkel. Ajánlatok Steinfeld D. szigorlóorvos, Biasini-szálloda címen küldendők. 8115

Teljesen új és haszná-latlan ebédlő és hálószoba-berendezés eladó. Cim a kiadóban. 8120

Egy fiatal kereskező kényelmes szobát keres zsidó uricsaládnál lehető-leg a központban. Címét a kiadóba kér. 8119

Könyvszükségletét az Új Kelet könyvostályá-nál fűszere! Bárhol meg-jelent könyvek beszerzé-sét vállalunk.

**Hirdessen az Új Keletben!**

**Kezdő zsidó fiatal orvost keresek**

szép, 21 éves, háziasan nevelt hugom részére. Nővérem hozománya gyanánt ezonnal átvehet egy olyan orvosi állást, modernül felszerelt orvosi rendelővel és 4 szobás lakással, jól el-látott házi gazdasággal a komplett férfi ruha-tárral, amely havi juttatása 25,000 lejű jövedelmű. Ezen felül némi kézzel is kap-hat. Teljesen szegény, anyagi gondokkal küzdő, de szakmájában elsőrangú fiatal orvo-sokellényben részeselem. Csakis teljes című levelekre válaszok. Tervezetesen diszkré-ció bizto-itva. Levelek „**Boldoggá aka-rom tenni**” jelíggel a Radio hirdetési osztálya, Cluj, Str. Reg. Maria 34 sz alá küldendők. 8101

**Játékáru**

és karácsonyfadisz szállítmányaink már utban vannak. Ez évben is idejekorán és nagy választékkal állhatunk t. vevőink ren-delkezésére. Kérjük a t. érdeklődőket, sziveskedjenek dusan felszerelt raktárunkat megtekinteni, vagy utazótisztviselőnk látogatását bevárni. Az időpontot közölni fogjuk. Eladás kizárólag viszonteladóknak.

**Nussbaum Testvérek**

rövid-, nürnbergi- és játékáru nagykereskedés Târgu-Mures (Mares-Vásárhely)

**Longines**  
7 GRANDS PRIX  
Leépontosabb óra

**Libamáját veszek**  
a legmaga-sabb árban.

מגוון וטובת לבה és keses allandóan legolcsóbban kapható. Zsira rendelést elfogadok. Baumhart, C. Reg. Ferdinand, [v. Wesselyni M-uca 10]

**Vásároljon**  
őszl és téli  
**férfi-szöveteket**

mélyen leszállított árban a  
**Postăvarie Engleză**  
**Izrael Glück**  
Szövetáruházában Cluj, Galaz  
Victoriei (v. Kossuth L.-u.) 5.

**Zsák**  
Zsineg  
Kötél

**Double raglanok**  
férfi- és fiuruhák  
**M. Neumann**  
cégnél Cluj, Piata Unirii  
14.

Telefon 12-29. „Rador” No 2398  
**BUZETZKÓ utóda**

**F. Kuck**  
Gal. Reg. Ferdinand No 2.  
Szövet, vászon, fehérnemű, harisnya, flanel,  
bélésárak és paplan nagyraktára.

Rudolf Mosse Rt. 4130  
**Lassenco**  
Nemzetközi szállítási Vállalat  
Cluj-Kolozsvár, Piata Unirii  
32., I. emelet. Telefon: 640.  
(Az Erdélyi Bank épületében)

**Prompt**  
**gyűjtőforgalom:**  
Berlin,  
Wien, Bodenbach, Brunn  
Átvessz fix megállapodással nagyobb  
import export szállítmányokat.  
**Alma, dió, fozelékfélék spe-**  
**cialis szállítása külföldre.**

**Cukorka!**  
Cukorka, esekoládé, gyümölcs, hal- és hus-  
konzervek csak a Cluj-Kolozsvár, Str. N. Jorga  
(v. Jókai-u.) No 23. alatt megnyit  
**BOKOR & COMP.**  
cukorka és esemegeáru raktárnál  
szerezhetők be.  
**Eladás nagyban és kicsiny-**  
**ben a legszolidabb áron.**

Szerkesztő  
hivatal és  
Cluj-Kolozsvár  
L. Pop. (Bras)  
Telefon: 34  
és kiadóhiv  
Zs. N. Sz.  
A kéziratok  
szerkesztőse  
zendők. Kéz  
adunk

1924 nov

**Szine**  
A korru  
kolosi gyen  
esetben —  
rupciói terk  
van szükség  
hiven akary  
szálmom ma  
szolgálojvá  
amit még e  
tel eleganc  
kshivatalno  
vámazedők  
moru, sajná  
mondhatni  
lyet az áll  
közönség b  
sz államna  
nem is bos  
az állam n  
amiből meg  
élethez val  
Sajnos  
ciónk csal  
A legtrag  
zet betegs  
Sőt az ige  
a korrupt  
ent sikerte  
puritáció  
veskarika  
helyében,  
enyhe be  
diszkrét, b  
ságnak ré  
az a szánd  
mely szer  
valmennyi  
eszközölte  
Esként je  
nister ren  
dijások fia  
fizetésemel  
jelenlegi fi  
Tasint  
voltát, bi  
tisztviselő  
a tisztvisel  
jelentene.  
az ország  
teljes elva  
tetett. A k  
tás egyetle  
Termézet  
sohat. A k  
lők snyagi  
munkájuk  
független  
a tisztvisel  
könnyű vs  
zett tisztv  
alapja nem  
tiszttele,  
pártérdeke  
mondya:  
A korru  
ségének ke  
lentősegy  
problémá  
talmi viss  
állhatatlan  
aztan mint  
lők ölébe  
A tiszt  
és komoly  
hisérlat a  
kás hatal  
knyesebb  
rupciót me  
szégyenle